

UVODNO IZLAGANJE PREDSEDNICE VRHOVNOG SUDA JASMINE VASOVIĆ NA GODIŠNJEM SAVETOVANJU SUDIJA „SUDIJSKI DANI 2025“ U VRNJAČKOJ BANJI

Poštovani gosti i uvažene kolege,

Imam potrebu da, ove godine, nimalo slučajno, sve sudije podsetim na jedan od najvažnijih etičkih principa vršenja sudijske funkcije– nepristrasnost. Nepristrasnost je, u moralnom i etičkom smislu, vrlina. Nepristrasnost, prema etimološkom značenju, označava objektivnost i neutralnost i predstavlja osobinu onoga koji ne pristaje ni uz jednu stranu, već se odnosi podjednako prema svima. Za donosiocе sudskih odluka, ovaj princip obavezuje na postupanje koje je lišeno predrasuda i predubeđenja, ličnog poznavanja spornih činjenica, kao i postizanja političkih, ekonomskih ili drugih interesa.

Ukoliko se posumnja u nepristrasnost sudije, dovode se u pitanje i drugi etički principi poput nezavisnosti, odgovornosti, dostojanstvenosti, nepostojanja sukoba interesa i poštenja. Imajući u vidu posao koji obavljamo, sudijski posao, koji nosi sa sobom rizik da danas znamo kome sudimo i u kojim predmetima postupamo, ali da „ni igrom slučaja“ ne možemo predvideti u kom ćemo predmetu i između kojih stranaka ćemo, već sutra, odlučivati, Etički kodeks nalaže sudijama veoma stroga pravila ponašanja kada je nepristrasnost u pitanju.

Zbog toga ću vas, u svetlu mnogobrojnih dešavanja u srpskom pravosuđu, podsetiti da je u skladu sa Etičkim kodeksom, sudija dužan da se uzdrži od davanja izjava ili komentara u javnosti, zbog kojih bi se u predmetima u kojima postupamo mogao stvoriti utisak pristrasnosti i narušiti pravičnost suđenja, kao i da izbegava učešće u političkim aktivnostima koje mogu da ugroze utisak nepristrasnosti. Podsetiću vas i da upravo nepristrasnost suda simbolizuje povez na očima Temide, boginje pravde.

Pročitah neki dan autorski članak našeg uglednog novinara, pokojnog Miloša Vasića, na temu knjige Sudbina ratnog izveštača.

Ukratko, napisao Vasić tom prilikom, Don Nort autor knjige Sudbina ratnog izveštača, i sam ratni izveštač, rado je citirao tri kineske kletve (za koje čak i nemamo pouzdane dokaze da potiču iz Kine): dabogda živio u zanimljiva vremena, dabogda te primetili važni ljudi i dabogda našao ono što si tražio. Prateći sudbinu ratnog izveštača koga su sve te tri kletve sustigle, što se očekivano završilo katastrofom,

i trudeći se da opere njegov ukaljan ugled, a istovremeno vodeći se i svojim gorkim iskustvima, Don Nort je napisao poučnu i upozoravajuću knjigu čija je poruka: piši istinu, ne veruj vojskama ni vladama, ne veruj urednicima i vlasnicima medija, ne računaj da će istina ugledati svetlo dana– ali, drugačije ne možeš.

Primenjeno na našu struku, poruka je: držite se isključivo zakona, učite konstantno i uzdajte se u svoje znanje, ne verujte zavodljivoj politici i još zavodljivijim medijima, budite hrabri, nepristrasni i dostojanstveni i ne računajte da ćete biti shvaćeni–ali, drugačije ne možemo.

Jasmina Vasović
Predsednica Vrhovnog suda